

Minister Finansów

Warszawa, 12 lutego 2025 roku

Sprawa: Odpowiedź MF na zapytanie nr 2143
Znak sprawy: DD3.054.3.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 2143 złożone przez Posła Tadeusza Tomaszewskiego, w sprawie bieżącej sytuacji w oświacie, przekazane¹ przez Ministra Edukacji do Ministra Finansów, z prośbą o odpowiedź na pytanie nr 5, proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Obowiązek płacenia podatków wynika z art. 84 Konstytucji RP². Przepis ten stanowi, że:

Każdy jest obowiązany do ponoszenia ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie.

Z przepisu tego wynika powszechność obowiązku podatkowego, który dotyczy również podatku dochodowego od osób fizycznych (podatek PIT).

Podatek PIT obejmuje m.in. przychody ze stosunku pracy, w tym dochody nauczycieli z umowy o pracę. Zasady dotyczące tego podatku reguluje ustawa PIT³, która określa m.in.: stawki podatkowe (12% i 32%), kwotę wolną od podatku (30 tys. zł) oraz próg dochodowy (120 tys. zł), po przekroczeniu którego stosowana jest wyższa stawka podatku.

W trakcie roku pracodawca (płatnik) pobiera zaliczki na podatek PIT od wynagrodzenia pracownika. Zaliczki za miesiące wynoszą: 12% uzyskanego

¹ Pismo nr DWST-WPZN.055.5.2025.MB z 27 stycznia 2025 r.

² Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163), dalej „ustawa PIT”.

w danym miesiącu dochodu – jeśli dochód ten liczony od początku roku nie przekroczył 120 tys. zł oraz 32% – od dochodów powyżej 120 tys. zł rocznie.

Oznacza to, że wysokość zaliczek na podatek PIT zależy wyłącznie od uzyskanego dochodu, a nie od rodzaju wykonywanej pracy. Zatem w takiej samej sytuacji, jak nauczyciele, znajdują się przedstawiciele innych profesji, jeśli ich roczny dochód przekroczył 120 tys. zł.

Warto podkreślić, że efektywne (rzeczywiste) obciążenie podatkiem PIT, obliczanym według skali podatkowej, jest dużo niższe od stawek podatku występujących w skali. W rozliczeniu rocznym za 2022 r. efektywne obciążenie w pierwszym przedziale skali wyniosło 4,13% (zamiast 12%), a w drugim 15,58% (zamiast 32%). Podobne wartości wynikają również z zeznań za 2023 r. 4,54% (zamiast 12%) oraz 15,97% (zamiast 32%).

Wyjaśniam, że skala podatkowa to tylko jeden z elementów wpływających na obciążenie podatkowe. Będący elementem tej skali próg dochodowy w wysokości 120 tys. zł odnosi się do przychodów pomniejszonych o koszty uzyskania przychodów, składki na ubezpieczenia społeczne oraz inne odliczenia od dochodu np. z tytułu darowizn, wydatków rehabilitacyjnych. Na wysokość tego progu należy zatem patrzeć z uwzględnieniem całokształtu rozwiązań prawnych dotyczących podatku PIT.

Rząd dąży do spełnienia złożonej obietnicy podwyższenia kwoty wolnej od podatku do 60 tys. zł. Jej realizacja zależy od stanu finansów państwa oraz sytuacji geopolitycznej. Koszt wprowadzenia tej zmiany dla roku 2026 wyniosłby 55,9 mld zł, co znacząco wpłynęłoby na uszczuplenie dochodów budżetu państwa.

W kwietniu 2024 r. rząd przedstawił audyt finansów publicznych⁴, który wskazał konieczność naprawy ze względu na wysoki deficyt, rosnący dług i koszty jego obsługi, omijanie stabilizującej reguły wydatkowej oraz pogorszenie jakości finansowania samorządów. Te wyzwania znalazły odzwierciedlenie w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2024–2027, który zakłada m.in. utrzymanie obecnych przepisów podatkowych, aby nie pogłębiać deficytu.

Ze względu na deficyt instytucji rządowych i samorządowych sięgający w 2023 r. 5,1% PKB, tj. przekraczający 3% PKB, w 2024 r. Polska została objęta unijną procedurą nadmiernego deficytu, co zobowiązuje nas do jego stopniowego zmniejszania. Rząd przedstawił plan redukcji deficytu i długu sektora finansów publicznych do 2028 r. do poziomu poniżej 3% PKB, chcąc jednocześnie utrzymać wzrost gospodarczy i inwestycje publiczne.

Podsumowując, uprzejmie informuję, że rząd dąży do spełnienia złożonej obietnicy podwyższenia kwoty wolnej od podatku do 60 tys. zł w sposób odpowiedzialny. Jej wprowadzenie będzie możliwe, gdy pozwolą na to ekonomiczne, jak i geopolityczne uwarunkowania.

⁴ „Stan polskich finansów publicznych 2016-2023. Biała Księga”.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu